

Citrullus (Lubenice)

synonyma: Anguria, Colocynthis

čeleď: Cucurbitaceae

Roste v Africe a Asii v podobě plazivé byliny s lodyhami opatřenými větvenými úponkami. Najdou se druhy jednoleté i trvalky. Přírodní druhy mají plody hořké, oplodí kožovité, dužina bílá nebo růžová a semena hnědá až černá. Nejznámějším druhem je *C. lanatus*.

Vyhovuje mu lehká dobře propustná půda bohatá na živiny, vydatná zálivka, teplo a plné slunce.

Množí se semeny.

Citrullus colocynthis (Kolokvinta obecná)

synonyma: *Colocynthis vulgaris*, *Cucumis colocynthis*

oblasti: Andalusie, Atlantský oceán, Egypt, Írán, Itálie, Makaronésie, Malá Asie (Anatolie), Pákistán, Severní teritorium, SZ Indie, Texas, V Středozeří

Roste ve východním středozeří, Africe a Asii a Turecku jako plazivá nebo šplhavá trvalka s úponkami. Dorůstá délky 0,5 - 0,8 (i 2)m. Pod zemí vytváří hlízovité mírně zdřevnatělé vytrvalé kořeny. Povrch je ochlupený. Listy jsou střídavé, obrysem vejčité, laločnaté, 1 - 2x peřenodílné až peřenosečné, dlouhé (6 -) 10 - 15cm, široké 6 - 8cm a žilnatina je dlanitě hluboce 3 - 5laločná. Květy jsou stopkaté, kalich zvonkovitý délky 4 - 7 (i 8)mm, laloky šířky 5mm, koruna zvonkovitá, světležlutá, dlouhá 8mm, široká 5mm a samičí mají korunní lístky delší než samčí. Plodem je kulovitá bobule průměru (4 -) 5 - 7 (i 12)cm a má žlutozelenou barvu se skvrnami uspořádanými do pruhů a obsahuje mírně vejčitá žlutohnědá semena délky 6mm a šířky 3mm. Chuť je extrémě kyselá.

Potřebuje plné slunce, teplo a sušší půdu.

Množí se semeny.

Citrullus ecirrhosus

oblasti: Namibie

Pochází z Namibie z části pouště. Délka plazivého stonku dosahuje až 2m. Kvete žlutými květy.

Citrullus lanatus (Lubenice obecná)

synonyma: *C. colocynthis* var. *lanatus*, *C. vulgaris*, *Cucurbita citrullus*, *Momordica lanata*

oblasti: Alabama, Arizona, Arkansas, Austrálie, Connecticut, Florida, Georgia, Illinois, Indiana, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kapsko, Katalánsko, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Mississippi, Missouri, Nevada, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Pákistán, Pennsylvania, Portoriko, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Wisconsin, Západní Virginie

Původně pochází z tropické a subtropické jižní Afriky. Patří mezi jednoletky, jednodomé a plazivé rostliny. Lodyha je pokrytá bílými chloupky, hranatá, rýhovaná a dlouhá 0,8 - 5m. Z kólenek vyrůstají 2 - 3x větvené úponky. Listy jsou střídavé, vejčité s 3 - 7 párovými laloky, téměř peřenodílné až peřenosečné, dlouhé 5 - 35cm a řapíky jsou dlouhé 5 - 20cm. Kvete jednopohlavnými květy v paždí listů složených z 5ti okvětních lístků světležluté barvy, samčí mají 2 (i 4)cm stopku, kalich široce zvonkovitý délky 7mm, mají kopinaté laloky délky (3 -) 5mm, korunní lístky jsou žluté, dlouhé (0,7 -) 1,2 (i 1,6)cm, šířky 4mm, samičí květy mají 6cm stopku, kalich i korunu podobnou samčím. Plodem je zelená kulovitá, mírně eliptická bobule délky 20 - 50 (i 70)cm se střídavými světlejšími a tmavšími podélnými nepravidelně ohraničenými pruhy a lesklým povrchem, tloušťka kůry je zhruba 2cm, obsahuje červenou sladkou šťavnatou osvěžující dužinu s hnědočernými kapkovitými semeny délky do 1cm a šířky do 5mm. Plodí asi 3 měsíce po výsevu. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. citroides - plody malé, dužina bílá, prakticky bez sladkosti
- var. lanatus (Tsama) - využívá se jako zelenina

Potřebuje sušší půdu bohatou na živiny, teplo a přímé slunce.

Množí se semeny.

Citrullus naudinianus

Další informace:

<http://atlasbotani.eu/index.php?detail&cislo=2897>

<http://botanika.wendys.cz/cherbar/heslo.php?283>

<http://botany.cz/cs/citrullus-lanatus/>

http://ceske-melouny.cz/meloun_vodni.php

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Lubenice>

<http://meloun-2.navajo.cz/>

<https://www.rostliny.net/>